

ПРИВАТНІСТЬ V. СВОБОДА СЛОВА

Конституція України, ст. 34

- Кожному гарантується право на свободу думки і слова, на вільне вираження своїх поглядів і переконань.
- Кожен має право вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію усно, письмово або в інший спосіб - на свій вибір.

Конституція України, ст. 32

Ніхто не може зазнавати втручання в його особисте і сімейне життя, крім випадків, передбачених Конституцією України.

Не допускається збирання, зберігання, використання та поширення конфіденційної інформації про особу без її згоди, крім випадків, визначених законом, і лише в інтересах національної безпеки, економічного добробуту та прав людини.

Особистим життям фізичної особи є

її поведінка у сфері особистісних, сімейних, побутових, інтимних, товариських, професійних, ділових та інших стосунків поза межами суспільної діяльності, яка здійснюється, зокрема, під час виконання особою функцій держави або органів місцевого самоврядування.

Сімейне життя – це

особисті майнові та немайнові відносини між подружжям, іншими членами сім'ї, яке здійснюється на засадах, визначених у Сімейному кодексі України

Журналіст має право подавати інформацію про особу:

- 1) коли інформація стосується публічного життя особи (громадського, політичного або державного)
- 2) коли інформація є особистою, але суспільний інтерес в її отриманні переважає право особи в приховуванні такої інформації

Конституційний Суд України:

«Перебування особи на посаді, пов'язаній зі здійсненням функцій держави або органів місцевого самоврядування, передбачає не тільки гарантії захисту прав цієї особи, а й додаткові правові обтяження. Публічний характер як самих органів – суб'єктів владних повноважень, так і їх посадових осіб вимагає оприлюднення певної інформації для формування громадської думки про довіру до влади та підтримку її авторитету у суспільстві.»

Публічна особа

- це особа, яка сама відкриває частину свого життя, оскільки вона прагне бути знаменитою, популярною
- відома великій кількості осіб
- та, хто перебуває на слуху та на виду у публіки, і таким чином частина її особистого життя стає публічною

СУСПІЛЬНА ЗНАЧУЩА ІНФОРМАЦІЯ

- яка свідчить про загрозу державному суверенітету, територіальній цілісності України;
- забезпечує реалізацію конституційних прав, свобод і обов'язків;
- свідчить про можливість порушення прав людини, введення громадськості в оману,
- шкідливі екологічні та інші негативні наслідки діяльності (бездіяльності) фізичних або юридичних осіб тощо (ЗУ «Про інформацію»)

Проведення фото- та відеозйомки

- Фізична особа може бути знята на фото-, кіно-, теле- чи відеоплівку лише за її згодою. Згода особи на знімання її на фото-, кіно-, теле- чи відеоплівку припускається, якщо зйомки проводяться відкрито на вулиці, на зборах, конференціях, мітингах та інших заходах публічного характеру (ст. 307 Цивільного кодексу України)

Згода на проведення зйомки

- Активна (письмова, усна, у формі певних дій)
- Пасивна (відсутність заперечень під час зйомки за умови, що особа бачила, що її знімають)

Відкликання згоди

- Фізична особа, яка погодилася на знімання її на фото-, кіно-, теле- чи відеоплівку, може вимагати припинення їх публічного показу в тій частині, яка стосується її особистого життя. Витрати, пов'язані з демонтажем виставки чи запису, відшкодовуються цією фізичною особою.

Зйомка в судовому процесі

- Закон України «Про судоустрій і статус суддів» встановлює, що «розгляд справ у судах відбувається відкрито, крім випадків, установлених процесуальним законом». Аналогічні положення містяться й у процесуальних законах. Журналісти мають право бути присутніми на судових засіданнях на рівних правах із іншими громадянами.

Зйомка в судовому процесі

- Учасники судового процесу, інші особи, присутні у залі судового засідання, представники засобів масової інформації можуть проводити в залі судового засідання фотозйомку, відео- та аудіозапис з використанням портативних відео- та аудіотехнічних засобів без отримання окремого дозволу суду, але з урахуванням обмежень, установлених законом.
- Трансляція судового засідання здійснюється з дозволу суду.
- Проведення в залі судового засідання фотозйомки, відеозапису, а також трансляція судового засідання повинні здійснюватися без створення перешкод у веденні засідання та здійсненні учасниками судового процесу їхніх процесуальних прав.

Види судочинства

- Цивільне
- Господарське
- Кримінальне
- Адміністративне
- У справах про адміністративні правопорушення

Зйомка в цивільному судочинстві допускається:

- на підставі ухвали суду;
- за умови наявності згоди на це осіб, які беруть участь у справі.

Зйомка в кримінальному судочинстві допускається

- на підставі ухвали суду;
- з урахуванням думки осіб, які беруть участь у справі.

Зйомка в адміністративному судочинстві допускається:

- на підставі ухвали суду;
- за умови наявності згоди на це осіб, які беруть участь у справі (крім тих, які є суб'єктами владних повноважень).

Порядок подання клопотання про отримання згоди на зйомку

- до початку судового засідання представник ЗМІ подає судді клопотання про намір здійснювати фото- чи відеозйомку. У такому клопотанні потрібно зазначити прізвища, імена та по батькові осіб, що здійснюватимуть фіксацію судового процесу, бажано вказати інформацію про ЗМІ, до якого вони належать та мотивувати необхідність проведення зйомки

Зразок клопотання про проведення фото- та відеозйомки

До _____ суду
адреса _____

Судді _____

Від _____

журналіста/ЗМІ _____

адреса _____

Телефон _____

Клопотання про проведення фото- та відеозйомки

В провадженні _____ суду перебуває кримінальна справа за обвинуваченням _____ у скоєнні злочину, передбаченого частиною _____ статті _____ КК України.

Основним правом та обов'язком засобів масової інформації є повідомлення громадськості про події, які відбуваються в суспільному житті. З метою підготовки сюжету для випуску новин необхідним є проведення відеозйомки в залі судового засідання під час розгляду вказаної кримінальної справи.

Необхідність проведення відеозйомки пояснюється великим суспільним резонансом у зв'язку з тим, що фігуранти даної кримінальної справи тривалий час обіймали керівні посади у м. Києві.

Висвітлення ходу судового розгляду цієї справи матиме велике значення для подолання такого негативного суспільного явища, як корупція, і допоможе не тільки розповісти громадськості про притягнення до відповідальності за конкретні корупційні діяння, а й попередити вчинення корупційних діянь у майбутньому.

Враховуючи викладене, а також те, що вказана інформація необхідна для виконання професійної журналістської діяльності, має велике суспільне значення та буде використана в інтересах суспільства – для підготовки судового репортажу, –

ПРОСИМО:

Дозволити проведення відеозйомки в залі судового засідання під час розгляду вказаної справи.

Головний редактор / журналіст

«___» _____ 20___ року

Портал судової влади:

<http://court.gov.ua/>